

Kiinteistö, Kotkankatu 14—16

<i>Menoerät</i>	Mk	<i>Tuloerät</i>	Mk
Lämmitys	71 000	Yksityisten vuokrat	117 150
Valaistus	2 950	Talonmiehen vuokra	6 000
Vedenkulutus	5 000		
Puhtaanapito	2 400		
Korjaukset	1 000		
Kulungit	12 000		
Palkat	28 800		
	Yhteensä 123 150		Yhteensä 123 150

Lastenkodin Hyvölän huvilatilalla Vihdissä toimivan kesäkodin yhteensä 18 000 mk:ksi lasketuista menoista arvioitiin jakautuvan erilaisten korjausten osalle 10 000 mk ja kulunkien osalle 8 000 mk.

Koteja kodittomille lapsille nimisen yhdistyksen avustaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle tilitystä vastaan 90 000 mk Helsingistä evakuoitavia lapsia varten Ähtäriin perustettavan pikkulastenkodin ylläpitokustannuksiin. Samalle yhdistykselle myönnettiin ²⁾ lisäksi ennakkona kaupunginkassasta 100 000 mk:n suuruisen avustus uuden 40 lasta käsittävän tilapäisen pikkulastenkodin perustamiseen ja ylläpitokustannuksiin 3 kuukauden aikana. Mainittujen avustusten käyttöä koskeva selostus merkittiin ³⁾ tiedoksi, minkä ohessa yllä mainittu, talousarvion ulkopuoliselta tililtä myönnetty 100 000 mk:n suuruisen avustus osoitettiin maksettavaksi kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Kesävirkestysleiritoiminnan järjestäminen varattomille äideille ja lapsille. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 20 000 mk:n suuruisen avustuksen Vallilan sosiaalidemokraattiselle naisyhdistykselle äitien ja lasten kesävirkestystoiminnan järjestämiseksi kertomusvuoden kesänä vähintään kahden kuukauden aikana Mustikkamaalla ja Seurasaaressa ehdoin, että yhdistys aikanaan esitti asianmukaisen tilityksen avustusmäärärahan käytöstä kehoittaen kiinteistölautakuntaa korvauksetta luovuttamaan yhdistyksen käytettäväksi tarkoitusta varten sopivat alueet Seurasaaressa ja Mustikkamaalta.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston toimistoapulaiselle A. S. Lindegrénille päätettiin ⁵⁾ myöntää palkatonta virkavapautta kesäkuun 1 p:stä lokakuun 1 p:ään.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, ettei oikeusaputoimiston tarvitse käyttää kaupunginhallituksen vahvistamia diaarioita muissa kuin virastojen välisissä asioissa.

Työnvälitys

Työnvälitystoimiston viranhaltijat. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, ettei se ollut katsonut voivansa puoltaa kaupunginhallituksen anomusta ⁸⁾ työnvälitystoimiston osastonjohtajan W. Mattlarin lomauttamisesta sotapalveluksesta.

Rahatoimenjohtajan kehoitettua työnvälityslautakuntaa harkitsemaan mahdollisuuksia työnvälitystoimiston työvoiman vähentämiseksi, työnvälityslautakunta oli laatinut ehdotuksen erinäisten viranhaltijain siirtämisestä virasta toiseen, jonka kautta henkilökuntaa voitaisiin toistaiseksi vähentää kahdella tilapäisellä viranhaltijalla ja sääntöpalkkainen toimentaja R. Ryöti vapautuisi sijoitettavaksi johonkin kaupungin muuhun virastoon. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ esitykseen myöntyä siten, että työnvälityslautakuntaa kehoitettiin harkitsemaan voitaisiinko toimentaja Ryöti sijoittaa sellaiseen työn-

¹⁾ Khs 22 p. maalisk. 540 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 209 §. — ³⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 162 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 984 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 018 § ja 17 p. elok. 1 384 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 191 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 1 472 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. elok. 1 323 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 023 §.

välitystoimiston virkaan, jota nyt hoidatettiin tilapäisellä työvoimalla. Sittenkin merkittiin¹⁾ tiedoksi työnvälityslautakunnan ilmoitus, ettei sillä toistaiseksi ollut tilaisuutta sijoittaa toimentaja Ryötiä muuhun virkaan, mutta että tämä syksyyn saakka oli tarpeellinen omassa virassaan henkilökunnan kesälomien järjestelyn johdosta.

Työnvälityslautakunta oikeutettiin myöntämään palkatonta virkavapautta työnvälitystoimiston toimistoapulaiselle M. Palomäelle²⁾ maalisi- ja huhtikuun ajaksi, ylimääräiselle toimistoapulaiselle I. M. E. Voionmaa-Joutsenelle³⁾ heinäkuun 14 p:stä syyskuun 4 p:ään sekä ovenvartijalle I. S. Ohlströmille⁴⁾ maaliskuun 6 p:stä elokuun 5 p:ään ja syyskuun 1 p:stä lokakuun 31 p:ään.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama⁵⁾ työnvälityslautakunnan päätös palkattoman virkavapauden myöntämisestä siivooja S. Koivuselle sallittiin⁶⁾ panna täytäntöön.

Kaupunginhallituksen yleisjaosto oli joulukuun 23 p:nä 1943 tekemällään päätöksellä evännyt työnvälitystoimiston vahtimestarin G. A. Leemlchin anomuksen viransijaisuuspalkkion saamisesta v:n 1943 kesäkuun 1 p:n ja elokuun 23 p:n sekä saman vuoden syyskuun 13 p:n ja lokakuun 12 p:n välisiltä ajanjaksoilta, jolloin hän oli toiminut merimiesosaston toimentajan kesälomasijaisena sekä osastonhoitaja A. Bruunin sairaslomasijaisena. Vahtimestari Leemlchin valittua asiasta lääninhallitukseen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ antaa asian käsittelyn kaupunginlakimiehen tehtäväksi. Asiaa sittemmin lähemmin tutkittaessa ja kun oli kuultu työnvälityslautakunnan antamaa selitystä, kaupunginlakimies lausuntonaan esitti, että koska työnvälitystoimiston johtaja oli kieltänyt määränneensä valittajan toimentajaksi v:n 1943 kesäkuun 1 p:stä elokuun 23 p:ään ja siinäkin tapauksessa, että tällainen määräys olisi annettu, ei kaupunki kaupunginhallituksen lokakuun 12 p:nä 1933 tekemän päätöksen mukaisesti ollut velvollinen suorittamaan palkkiota kesälomasijaisuuksien hoitamisesta samassa virastossa. Mitä taasen tuli valittajalle annettuun määräykseen olla osastonhoitaja Bruunin sairaslomasijaisena v:n 1943 syyskuun 13 p:n ja lokakuun 12 p:n välisenä aikana, oli tämä määräys peruutettu valittajan jo ryhdyttyä hoitamaan viransijaisuutta ja peruutus saatettu hänen tietoonsa vasta viransijaisuuden päättyttyä. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ tällöin, että vahtimestari Leemlchille oli suoritettava viransijaisuuspalkka viimeksi mainitulta ajalta, minkä ohessa kysymys siitä, kuka mahdollisesti oli vastuussa vahtimestari Leemlchille maksetusta määrästä, oli selvitettävä myöhemmin. Selityksen antaminen lääninhallitukselle jätettiin kaupunginlakimiehen tehtäväksi.

Vahtimestari Leemlchille päätettiin⁹⁾ myöntää rahassa korvaus hänen kertomusvuonna erehdyksessä saamansa lyhyemmän kesäkuun johdosta kuin mihin hän olisi ollut oikeutettu.

Työnvälityslautakunnan alistuksen johdosta, joka koski palkan suorittamista työnvälitystoimiston työvoima-osaston toimistoapulaiselle E. Rannalle hänelle helmikuun 14 p:stä huhtikuun 15 p:ään myönnetyn sairasloman ajalta, kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että toimistoapulaiselle Rannalle oli suoritettava palkka 9 päivältä.

Työnvälityslautakunta oikeutettiin¹¹⁾ suorittamaan nuoriso-osaston johtajalle W. Mattlarille 1 500 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa ilman kalliinajanlisäystä huhtikuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä ajalta työnvälitystoimiston henkisen työn osaston osastonjohtajan tehtävien suorittamisesta sekä merimiesosaston osastonjohtajalle F. E. Huhtalalle 3 000 mk:n suuruinen palkkio merimiesten työvelvollisuusasiain hoitamisesta tammikuun 1 p:n 1943 ja maaliskuun 1 p:n 1944 välisenä aikana.

Osastonjohtaja W. Mattlar oikeutettiin¹²⁾ hoitamaan sivutointa.

Työnvälitystoimiston huoneistot. Rahatoimenjohtajan kehoitettua työnvälitystoimistoa harkitsemaan mahdollisuuksia sijoittaa työnvälitystoimiston keskusvirastotaloon Aleksanterinkadun 1:een sen ulkopuolella sijaitsevat erikosisosastot, työnvälityslautakunta ilmoitti, että sotatilan ajaksi voitaisiin luopua merimiesosaston huoneistosta Satamakadun 2:ssa. Kaupunginhallitus hyväksyi¹³⁾ työnvälityslautakunnan esityksen.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankerotuksiin kaupunginhalli-

1) Khs 3 p. elok. 1 324 §. — 2) Khn jsto 11 p. toukok. 3 606 §. — 3) Khs 10 p. elok. 1 365 §. — 4) Khn jsto 11 p. toukok. 3 605 § ja 29 p. kesäk. 3 794 § sekä khs 21 p. syysk. 1 626 §. — 5) Khs 2 p. maalisk. 413 §. — 6) S:n 17 p. toukok. 913 §. — 7) Khn jsto 3 p. helmik. 3 175 §. — 8) Khs 21 p. syysk. 1 625 §. — 9) Khn jsto 3 p. helmik. 3 175 §. — 10) S:n 11 p. toukok. 3 607 §. — 11) Khs 17 p. toukok. 912 §. — 12) S:n 15 p. kesäk. 1 141 §. — 13) S:n 1 p. kesäk. 1 023 §.

tus myönsi 880 mk ¹⁾ merimiesosaston huoneiston korotetun vuokran maksamiseen kertomusvuonna ja 3 750 mk ²⁾ Ritarihuoneesta työvoimalautakunnan ja työnvälitystoimiston henkisen työn osaston käyttöön luovutetun verotusvalmisteluviraston entisen huoneiston kertomusvuoden vuokrankorotuksen suorittamiseen jättäen kysymyksen v. 1945 maksettavan vuokran osoittamisesta eri esityksen varaan.

Työnvälitystoimiston miesosaston neuvotteluhuone päätettiin ³⁾ luovuttaa kotiutettavien asemiesten työhönsijoittajan käyttöön, jolloin mainitun osaston henkilökunta samalla avustaisi häntä hänen toiminnassaan.

Työvoiman välittäminen kaupungin virkoihin. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ pöytäkirjanotteella kehoittaa kaupungin virastoja ja laitoksia ohjaamaan kaupungin palvelukseen pyrkivät työnhakijat työnvälitystoimiston henkisen työn osastolle sekä velvoittaa kaupungin virastot ja laitokset kaikissa niissä tapauksissa, joissa oli kysymys sellaisten virkojen täyttämisestä, joita virkasäännön mukaan ei ollut julistettava haettaviksi, hankkimaan työnvälitystoimiston henkisen työn osastolta tietoja sinne ilmoittautuneista kulloinkin kyseessä olevaan virkaan soveltuvista henkilöistä.

Työnvälitystoimiston valtionapu. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työnvälitystoimiston v:n 1943 menoihin oli asianmukaisen anomuksen teon jälkeen myönnetty valtion varoista yhteensä 7 291 663: 25 mk, josta toimiston yleisten osastojen menoihin 361 012 mk, nuoriso-osaston menoihin 167 939 mk, merimiesosaston menoihin 121 477: 50 mk, maatalousosaston menoihin 132 942: 70 mk, henkisen työn osaston menoihin 237 058: 70 mk ja työvelvollisuuslain soveltamisesta johtuvien, kaupungin työvoimapäällikölle kuuluvien ja työnvälitystoimiston hoitamien tehtävien aiheuttamiin menoihin 6 271 233: 35 mk.

Työvoimapäällikön virasto. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että erinäiset työvoimapäällikölle kuuluvat ja työvelvollisuuslain soveltamisasetuksen 8 §:n nojalla työnvälitystoimistolle annetut työvelvollisuuden toimeenpanoa koskevat tehtävät oli siirretty työvoimapäällikön hoidettavaksi ja tästä johtuen myös työnvälitystoimiston työvoimaosaston ylimääräiset viranhaltijat työvoimapäällikön virastoon hänen johtonsa ja valvontansa alaisiksi sekä että kaupunki, joka tähän saakka oli huolehtinut kyseisten viranhaltijain palkkauksesta saaden siitä korvauksen valtiolta vapautetaan palkanmaksusta, joka siirretään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön alaisen Uudenmaan ensimmäisen työvoimapiirin toimiston huoleksi.

Helsinginkadun 24:ssä olevasta työtupien rakennuksesta päätettiin ⁷⁾ työvoimapäällikön viraston tarpeisiin luovuttaa ns. hoidokkien ruokasali sekä työnvälitystoimiston hallinnassa kolmannessa kerroksessa olevat huonetilat lukuunottamatta neljää huonetta, jotka jäivät työnvälityslautakunnan työvoimaosaston käyttöön. Samalla kehoitettiin kiinteistölautakuntaa tekemään esitys edellä mainituista huonetiloista kannettavasta vuokrasta. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ sittemmin hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen, että työvoimapäällikön virastolle luovutettujen huonetilojen vuokra määrättäisiin 39 120 mk:ksi maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseltä ajalta sekä 28 476 mk:ksi kuukaudessa toukokuun 1 p:stä lukien minkä lisäksi lämmöstä, valaistuksesta ja veden kulutuksesta perittäisiin eri korvaus, joka oli suoritettava talon eri osastoille jaetussa suhteessa laskutuksen mukaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että työvoimapäällikön viraston käytettäväksi luovutetaan työnvälitystoimiston henkilökuntaa, kalustoa, kirjoituskoneita ym. työnvälityslautakunnan esittämässä laajuudessa ja mainitsemin rajoituksin sekä ehdottamin ehdoin. Sitävastoin kaupunginhallitus päätti, että työnvälitystoimiston omistamaa neljää kirjoituskonetta ei luovuteta työvoimapäällikön viraston käytettäväksi, koska kaupungin omissa virastoissa on kirjoituskoneista suuri puute. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehoittaa työnvälityslautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen työvoimapäällikön viraston käyttöön jäävästä kalustosta ym. kannettavan vuokran suuruudesta.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tehtyä sittemmin esityksen erinäisten kaupungin omistamien kirjoituskoneiden luovuttamisesta työvoimapäällikön virastoon kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ ministeriölle lähetettävässä kirjelmässään ilmoittaa, ettei

¹⁾ Khn jsto 3 p. helmik. 3 170 §. — ²⁾ KhS 30 p. marrask. 2 107 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1 844 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 1 912 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 837 § ja 3 p. elok. 1 330 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. maalisk. 470 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 777 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 218 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 875 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 137 §.

se kaupungin laitoksissa vallitsevan erittäin suuren kirjoituskoneiden puutteen vuoksi katsonut voivansa esitykseen myöntyä.

Työnvälityslautakunnan ehdotus työvoimapäällikön virastoon siirretyn 118 575 mk:ksi arvioidun kaluston vuosivuokran määräämisestä 18 156 mk:ksi hyväksyttiin ¹⁾).

Sen jälkeen kun työvoimalautakunta oli velvoittanut kaupungin 18—54 vuotiaat miespuoliset viranhaltijat ja työntekijät halonhakkuuseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ kiertokirjeitse kehoittaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia laatimaan luettelot niistä henkilöistä, jotka voitiin velvoittaa halonhakkuuseen samoin kuin myös niistä, joita siihen ei voitu velvoittaa.

Työttömyysohjeet. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamat työttömyysohjeet merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Talkootoiminta

Talkootoimiston järjestämiin metsätöihin osallistuneiden palkkaus. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan ilmasuojelukeskukseen hälytysjoukkoihin kuuluville rakennustoimiston kolmelle viranhaltijalle ja kuudelle työntekijälle palkkaedut siltä ajalta, jona he olivat osallistuneet talkootoimiston järjestämiin metsätöihin myöntäen tarkoitukseen 12 409: 05 mk yleisistä käyttövaroistaan sekä kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa huomauttamaan asianomaiset määräykset antaneille viranhaltijoille näiden menetellen virheellisesti määrätessään ilmasuojelukeskukseen hälytysjoukkoihin kuuluvia metsätöihin.

Helsingin nuorten talkootoimikunnan avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ luovuttaa Helsingin nuorten talkootoimikunnalle Kaisaniemen kansakoulusta huoneiston sen kansliaa varten ja oikeuttaa toimikunnan siirtämään sinne kaksi puhelinta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 5 700 mk Helsingin nuorten talkootoimikunnalle Leppävaaran kartanosta luovutetun huoneistotilan vuokran maksamiseen kertomusvuoden kesäkaudelta.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ⁷⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun ⁸⁾ kuulutuksen johdosta anottu 1 032 100 mk eräiden hakijain jättäessä sitäpaitsi haluamansa määrärahan mainitsematta. Käytettävissä oleva määräraha nousi 440 000 mk:aan. Komitean mielestä oli jaossa yleensä seurattava aikaisempien vuosien käytäntöä ja avustukset määrättävä pääasiassa suhteellisiksi entisiin avustuksiin nähden.

Hyväksyen eräin pienehköin muutoksin komitean ehdotukset, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	8 800
Suomen sairaanhoitajatyhdistykselle ns. tuntisairaanhoidattaren palkkaamiseen	4 400
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaitosta varten	26 400
Sokeain keskusliitolle	24 200
Helsingin sokeat yhdistykselle sen työtoiminnan tukemiseen ja myymälän vuokraan	17 600
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta sekä keskustoimiston huoltotyötä varten	14 300

¹⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 163 §. — ²⁾ S:n 25 p. toukok. 981 §. — ³⁾ S:n 14 p. jouluk. 2 240 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. helmik. 192 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 705 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 300 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 092 §; ks. tämän kert. I osan s. 93. — ⁸⁾ Khs 27 p. tammik. 182 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 187 §.

	Mk
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Suuntiossa olevan lepokodin avustamiseen	17 000
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten työkodin ylläpitoon	6 000
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten huoltokodin ylläpitoon	1 100
Maria föreningen yhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitoon	7 700
Helsingfors dövstumförening yhdistykselle kansansivistystyön harjoittamiseen kuuromykkäin keskuudessa	4 400
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistykselle	2 200
Suomen huonokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosastolle	1 100
Tuki ja työ yhdistykselle vanhainkodin ylläpitoon	14 300
Vanhainkodin kannatusyhdistykselle	7 700
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle kesävirikistyksen järjestämiseen varattomille äideille ja lapsille	16 500
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle kesävirikistys- ja siirtola-toiminnan tukemiseen	5 500
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosastolle palvelijatarkodin ja lepokodin ylläpitoon	4 400
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuoriso-osastolle	1 100
Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistykselle	1 600
Helsingin kotiystävät yhdistykselle	5 000
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten kengänkiilloittajain toiminnan valvomista sekä ansiopoikakerhon kustannuksia varten	24 200
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja tyttökotia varten	17 600
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja vähävaraisten poikain kesävirikistystoimintaa varten	5 500
Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaaliselle kerholle lasten kesäsiirtolan ylläpitoon	1 000
Helsingin nuorisotyötoimikunnalle lasten- ja nuorisotyön tukemista varten	24 200
Helsingfors svenska ungdomsråd yhdistykselle nuorisotyön tukemista varten ...	11 000
Helsingin poikakotiyhdistykselle kahden ammattioppilaskodin ylläpitoon	17 600
Sairaanhoitajatar H. Kivimäelle hänen Leppävaarassa sijaitsevan pientenlasten-kotinsa ylläpitoon	8 800
Caritas kesäsiirtolalle	3 300
Kalliolan kannatusyhdistykselle Kalliolan poika- ja tyttökerhotoiminnan tukemiseen	14 300
Bethel lastenkodille	4 000
Helsingin kaupunkilähetykselle vapaata lasten- ja nuorisotyötä ja lasten kesäsiir olaa varten	23 100
Helsingin työväen sivistysjärjestölle opintokerhotoimintaa ja muuta sivistystyötä varten	15 400
Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhalle	4 400
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle kotitaloudellista neuvontatyötä varten ja kesävirikistyksen järjestämiseksi varattomille perheenäideille ...	12 100
Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle sen kodinhoitokursseja varten	6 600
Suomen työväen arkistolle	10 500
Kirjoja sokeille yhdistykselle	7 700
Brage yhdistykselle sen leikkeleteosta varten	7 700
Kasvatusopilliselle kirjasto- ja lukusalisäätiölle	4 400
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	11 000
Suomen laulajain ja soittajain liitolle toimistohuoneiston vuokraamista ja kanslistin palkkaamista varten	9 900
Helsingfors svenska sångarförbund liitolle	4 400
Yhteensä	440 000

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevissa säännöissä, niin että:

Suomen sairaanhoitajatarliitto ja Suomen sairaanhoitajatyhdistys olivat terveydenhoitolautakunnan alaiset;

Suomen sokeain hierojain yhdistys, Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat yhdistys, Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Keski-Helsingin valkonauhayhdistys, Maria fö:eningen niminen yhdistys, Helsingfors dövtumsförening niminen yhdistys, Heikkokuuloisten suojaamisyhdistys, Suomen heikkokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosasto, Tuki ja työ yhdistys, Vanhainkodin kannatusyhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys, Helsingin sosiaalidemokraattinen nuorisoyhdistys, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosasto, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuoriso-osasto, Helsingin kuuromyökkäin auttajayhdistys ja Helsingin kotiystävät yhdistys huoltolautakunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män niminen yhdistys, Naisylioppilaiden kristillinen yhdistys, Helsingin nuorisotyötoimikunta, Helsingfors svenska ungdomsråd niminen yhdistys, Helsingin poikakotiyhdistys, Sairaanhoitajat H. Kivimäen Leppävaarassa oleva pientenlastenkoti, Caritas kesäsiirtola, Kalliolan kannatusyhdistys, Bethel lastenkoti ja Helsingin kaupunkilähetys lastensuojelulautakunnan alaiset;

Helsingin työväen sivistysjärjestö suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen;

Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhain johtokunnan alainen;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Marthaförening niminen yhdistys kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työväen arkisto, Kirjoja sokeille yhdistys, Brage yhdistys ja Kasvatusopillinen kirjasto- ja lukusalisäätiö kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset; sekä

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio, Suomen laulajain ja soittajain liitto ja Helsingfors svenska sångarförbund niminen liitto musiikkilautakunnan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1945 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kun niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden siellä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa huoltoviraston rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista, sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa;

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä

että avustuksensaajat saivat kertomusvuonna käyttää edellisenä vuonna myönnettyjä avustuksia.

Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen avustaminen. Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaalisen kerhon esitys saamansa avustuksen käyttämisestä hyväksyttiin ¹⁾.

Raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ²⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun ³⁾ kuulutuksen johdosta anottu 598 500 mk, jonka lisäksi kaksi avustuksenanojaa ei ollut anomuksessaan maininnut mitään määrättyä summaa. Alli Tryggs minne loosi, joka ennen aina oli hakenut ja saanut avustusta tästä määrärahasta, ei tällä kertaa ollut jättänyt avustusanomusta, mikä nähtävästi oli katsottava vallitsevista olosuhteista johtuvaksi erehdykseksi. Komitea ehdotti, että puuttuvasta hakeemuksesta huolimatta loosille myönnettäisiin sen entinen avustusmäärä. Kertomusvuonna jaettava kokonaisuusmääräraha nousi 374 000 mk:aan. Jakeluehdotusta laatiessaan

¹⁾ Khs 3 p. elok. 1 345 §. — ²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 092 §; ks. tämän kert. I osan s. 93. — ³⁾ Khs 2 p. tammik. 182 §.

komitea yleensä oli seurannut aikaisempaa menettelytapaa ehdottaen kuitenkin molempien keskusjärjestöjen avustusta korotettavaksi tuntuvammin kuin yksityisten raittiusseurojen avustuksia.

Hyväksyen komitean ehdotukset kaupunginhallitus päätti¹⁾ myöntää raittiustyötä varten kansakouluissa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle 30 000 mk ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle 8 000 mk sekä seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiuspiirijärjestölle	40 000
Raittiusyhdistys Koitolle	36 000
Raittiusyhdistys Kilvelle	33 000
Socialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	31 500
Helsingin raittiusyhdistysten keskus toimikunnalle	24 000
Lasten raittiusosastolle Nousevalle voimalle	20 000
Helsingin raittiusseuralle	18 000
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	18 000
Helsingfors nykterhetsvänner yhdistykselle	17 000
Naisten raittiuskeskukselle	13 500
Raittiusosasto Tovereille	11 500
Raittiusyhdistys Koiton lastenosastolle Nousevalle Koitolle	8 500
Sininauhaliitolle	8 500
Vallilan sosialidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle	7 500
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitolle Fylgialle	6 500
Raittiuskerho Imatralle	6 500
Balder loosille	6 000
Alli Tryggs minne loosille	5 500
Vallilan sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Tähkälle	5 500
Raittiusyhdistys Koiton poikakerholle Sinihaukoille	5 500
Ylioppilaiden raittiusyhdistykselle	5 000
Helsingin satamamiehet yhdistykselle	3 500
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle	3 000
Kuuromykkäin raittiusseuralle Surdille	2 000
Yhteensä	336 000

Edelleen päätettiin:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöksissä, kuitenkin siten, että Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia oli ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan valvonnan alainen, tullen sen v:n 1945 helmikuun kuluessa antaa kaupunginhallitukselle selostus tästä valvontatyöstään, sekä

että avustuksensaajain oli v:n 1945 helmikuun kuluessa annettava kaupunginhallitukselle selostus toiminnastaan ja myönnettyjen avustusten käyttämisestä.

Partiojärjestöjen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti²⁾ yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusrahaa jakamaan asetetun komitean ehdotuksen mukaisesti jakaa menosääntöön merkityn, 24 200 mk:n suuruisen partiojärjestöjen avustusrahan tasan Helsingissä toimivien partiopoika- ja partiotyttöjärjestöjen kesken siten, että kumpikin ryhmä sai 12 100 mk, sekä pyytää Suomen partiopoikajärjestön päämajalta ja Suomen partiotyttöjärjestön päämajalta ehdotukset mainittujen erien jakamisesta eri partiojärjestöille.

Kunnantyohtekijain kesävirikistyskodin avustaminen. Kaupunginhallitus päätti³⁾ evätä Helsingin kunnantyohtekijain keskus toimikunnan anomuksen Kulosaaren kartanon luovuttamisesta vuokratta sen hallintaan, mutta myöntää sen sijaan yleisistä käyttö-

¹⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 186 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 182 § ja 22 p. kesäk. 1 187 §. —

³⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 033 §.

varoistaan 28 800 mk:n suuruisen avustuksen yhdistykselle sen Kulosaaren kartanossa ylläpitämän kunnantyöntekijäin kesävirkistyskodin kertomusvuoden vuokran suorittamiseksi.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustaminen. Helsingin ammatilliselle paikallisjärjestölle myönnettiin¹⁾ sen työvelvollisuusasioita koskevien valistustilaisuuksien järjestämisestä johtuviin vuokra- ja luentopalkkiokustannuksiin heinäkuun 1 p:stä lukien ja enintään kertomusvuoden loppuun 1 500 mk:n avustus kuukaudessa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Helsingin maatalouskerhoyhdistyksen avustaminen. Helsingin maatalouskerhoyhdistys päätettiin²⁾ oikeuttaa käyttämään sen toiminnan tukemiseksi kertomusvuoden talousarvioon merkitystä 121 442 mk:n suuruisesta avustussumma-rahasta kesäkuun 1 p:ään mennessä rahatoimistolle tehtävää tilitystä vastaan enintään 75 000 mk.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä Helsingin maatalouskerhoyhdistyksen v:n 1943 toimintaansa varten saaman määrärahan käyttöä koskevan tilityksen ehdoin, että yhdistys palautti kaupungille maiden lannoituksesta kertyneen 27 753 mk:n suuruisen säästön sekä suoritti takaisin muille kuin kerhon jäsenille luovutetun maan vuokraa vastaavan 5 316 mk:n määrän.

Sotilaiden lomakodin avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ 71 500 mk Koulumatkailutoimistolle sen Meritullinkadun 33:ssa ylläpitämän sotilaiden lomakodin vuokran suorittamiseen kertomusvuoden tammikuusta marraskuuhun.

Urheilu

Urheilulautakunnan uudelleenjärjestäminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että kaupunginvaltuuston päätös⁶⁾ urheilulautakunnan uudelleenjärjestämisestä astuu voimaan v:n 1945 alusta lukien.

Urheilulautakunnan sihteerin palkkion korottaminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että urheilulautakunnan sihteerin palkkio on v:n 1945 talousarvioehdotukseen merkittävä 500 mk:n suuruisena kuukaudessa.

Kallion urheilukentän pukusuojan laajennustyöt. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin Kallion urheilukentän pukusuojan laajennustöiden suorittamiseksi.

Kansanhuolto

Kansanhuoltotoimisto. Apulaiskansanhuollonjohtaja L. A. Ikoselle myönnettiin⁹⁾ pyynnöstä ero virastaan maaliskuun 25 p:stä lukien.

Toisen apulaiskansanhuollonjohtajan virkaan kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ valita rahatoimiston osastonpäällikön V. Molanderin, myöntää hänelle virkavapautta hoitamastaan osastonpäällikön virasta siksi ajaksi kun hän hoiti toisen apulaiskansanhuollonjohtajan virkaa sekä oikeuttaa hänet mainittuna aikana nauttimaan omat ikäkorotuksensa niihin kuuluvine kalliinajanlisäyksineen. Apulaiskansanhuollonjohtaja Molander vapautettiin¹¹⁾ sittemmin pyynnöstä apulaiskansanhuollonjohtajan tehtävistä lokakuun 1 p:stä lukien ja siirrettiin entiseen osastonpäällikön virkaansa rahatoimistossa.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ oikeuttaa kansanhuoltotoimiston maksamaan kertomusvuoden lokakuun alusta lukien yhtä ikäkorotusta vastaavan palkankorotuksen niille toimiston viranhaltijoille, jotka olivat olleet toimiston palveluksessa yli kolme vuotta.

Kansanhuoltolautakuntaa päätettiin¹³⁾ kehoittaa suorittamaan tilapäisen työvoiman määrärahaan ne palkkiot, jotka aiheutuivat puuhelloilla varustettujen keittiöhuoneiden tarkastuksen ja luetteloinnin suorittamisesta.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi¹⁴⁾ 1 430 mk kansanhuoltotoimistoa varten Kammiokadun 11:stä vuokratun

1) Khs 22 p. kesäk. 1 171 §. — 2) S:n 17 p. helmik. 334 §. — 3) S:n 20 p. huhtik. 744 §. — 4) Khs jsto 7 p. tammik. 3 001 §, 3 p. helmik. 3 128 §, 9 p. maalisk. 3 295 §, 6 p. huhtik. 3 426 §, 17 p. toukok. 3 640 §, 8 p. kesäk. 3 710 §, 6 p. heinäk. 3 814 §, 17 elok. 3 940 §, 7 p. syysk. 3 990 §, 5 p. lokak. 4 104 § ja 9 p. marrask. 4 250 §. — 5) Khs 28 p. syysk. 1 647 §. — 6) Ks. tämän kert. I osan s. 40. — 7) Khs 20 p. heinäk. 1 289 §. — 8) S:n 30 p. marrask. 2 105 §. — 9) S:n 22 p. maalisk. 582 §. — 10) S:n 9 p. maalisk. 487 §. — 11) S:n 28 p. syysk. 1 686 §. — 12) S:n 14 p. syysk. 1 608 §. — 13) S:n 13 p. tammik. 75 §. — 14) S:n 9 p. maalisk. 473 §.

huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen helmikuun 1 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ Helsingin työväenyhdistyksen johtokunnalle lähetetävässä kirjelmässään anoa, että elintarvikekorttien jakelua varten saataisiin edelleen käyttää samoja työväentalon huoneistoja kuin aikaisemminkin.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan erinäisiä tarpeen vaatimia korjaus- ja sisustustöitä polttoainepäällikön virkahuoneessa, eräissä kansanhuoltotoimiston toimistohuoneissa ja rautatieasemalla olevassa sotilaskorttikansliassa sekä myönsi tarkoitusta varten 24 250 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Perunain varastointi ³⁾. Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvästä määrärahasta Perunain varastoinnin edistäminen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ määrätä maksettavaksi alla mainituille liikkeille yleiseen kulutukseen toimitetusta perunasta seuraavat varastoimispalkkiot: Elintarvikekeskukselle 1 932: 25 mk, Helsingin osuuskaupalle 15 685: 20 mk, Kesko oy:lle 21 042: 90 mk, L. A. Mikkolalle 5 605: 65 mk, R. F. Nybergille 5 973: 95 mk, Osuusliike Elannolle 81 916: 90 mk, Oy. Tuote-Välitykselle 28 993 mk, W. A. Piekkolalle 8 565: 30 mk, E. E. Malmiselle 10 931: 05 mk ja Uudenmaan Kala oy:lle 7 636: 80 mk eli yhteensä 188 283: 10 mk.

V ä e s t ö n s u o j e l u

Väestönsuojeluhenkilöstö. Insinööri majuri C.-H. T. Nyströmille myönnettiin ⁵⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin siksi ajaksi kuin hänen tehtävät opintomatkinsa kestivät, kuitenkin enintään 30 päiväksi. Päivärahaa oli suoritettava Saksassa enintään 40 Saksan markkaa ja Ruotsissa enintään 40 Ruotsin kruunua.

Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa tilapäisen työvoiman määrärahaan suorittamaan luutnantti L. Leanderille 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio ajalta, jona hän toimii ilmasuojelun sosiaalipalvelun johtajana.

Ilmasuojelukeskukseen huoltopäällikölle M. Lahtiselle päätettiin ⁷⁾ hänen työtaakkansa lisääntymisen vuoksi myöntää kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten 1 000 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa syyskuun 1 p:stä lukien, minkä ohessa ilmasuojelukeskusta päätettiin kehoittaa vastedes sisällyttämään tarkoitukseen tarvittava määräraha kuukausitalousarvioonsa.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa väestönsuojelulautakunnan suorittamaan kenraalimajuri J. V. Arajuurelle 4 000 mk:n suuruisen palkkion evakuointipäällikön tehtävien hoitamisesta huhtikuun ajalta sekä toukokuusta lähtien 2 000 mk:n suuruisen kuukausipalkkion niin kauan kuin hän huolehti eräistä evakuointisuunnitelman ajan tasalla pitämisestä aiheutuvista töistä ja oli mainitut määrät suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Ilmasuojelukeskukseen ⁹⁾ seitsemälle viranhaltijalle myönnettiin ¹⁰⁾ yhtä ikäkorotusta vastaava palkankorotus joulukuun 1 p:stä lukien.

Ilmasuojelukeskukseen toimistoapulaiselle I. Laaksovirralle päätettiin ¹¹⁾ maaliskuun alusta sodan loppuun saakka suorittaa 500 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa käteiskassan ja kirjanpito tehtävien hoitamisesta sodan aikana.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää kirjanpitäjä V. Silfverbergille 6 500 mk:n ja opettaja S. Gustafssonille 2 000 mk:n kertakaikkisen palkkion heidän ilmasuojelukeskukseen huoltotoimiston yhteyteen perustetussa väestönsuojelutoimistossa vapaaehtoisina palvellessaan suorittamistaan töistä.

Huoltopäällikkö O. M. Lahtinen oikeutettiin ¹³⁾ kahden kuukauden aikana hoitamaan sivutointia edellytyksin, ettei se tuottanut haittaa hänen vakinaisille tehtävilleen ilmasuojelukeskukseen huoltopäällikkönä.

¹⁾ Khs 21 p. jouluk. 2 312 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 293 §. — ³⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 36 ja 189. — ⁴⁾ Khs 24 p. helmik. 387 §, 16 p. maalisk. 519 §, 13 p. huhtik. 703 §, 11 p. toukok. 897 § ja 8 p. kesäk. 1 085 §; ks. v:n 1943 kert. I osan s. 139. — ⁵⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 016 §; ks. tämän kert. I osan s. 95. — ⁶⁾ Khs 24 p. helmik. 364 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1 485 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 726 §. — ⁹⁾ Ilmasuojelukeskus muodostettiin välirauhansopimuksen voimaantulon jälkeen väestönsuojelutoimistoksi; kertomuksessa on kuitenkin yhdenmukaisuuden vuoksi käytetty koko ajan nimitystä Ilmasuojelukeskus. — ¹⁰⁾ Khs 16 p. marrask. 1 996 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 272 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 712 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. syysk. 1 572 §.

Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin ¹⁾ tilapäisen työvoiman määrärahastaan suorittamaan 741 mk:n suuruinen palkkio sotilasvirkamies A. Salmenlinnalle.

Harjun ruumishuoneen vahtimestarille R. Örthénille päätettiin ²⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten suorittaa 3 520 mk:n suuruinen palkkio hänen sunnuntaisin ja pyhäpäivisin helmikuun 27 p:n ja kesäkuun 18 p:n välisenä aikana ilmasuojelukeskukseen määräyksestä suorittamastaan päivystyksestä Harjun ruumishuoneessa.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ väestönsuojelulautakunnalle ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään huomautuksia esitettävänä siitä, että ilmasuojelukeskus sanoo irti sodan päättymisen johdosta tarpeettomiksi käyneet kaupungin yleisten väestönsuojien vartijat.

V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 121 440 mk ilmasuojelumudostelmiin kuuluvan miehistön päivärahojen suorittamiseen.

Merkittiin tiedoksi ⁵⁾, että sitten kun eräät ilmasuojelumudostelmat kesäkuun 1 p:stä lukien oli muutettu sotilaallisiksi yksiköiksi, mainituille muodostelmille kesäkuun puoliväliin kaupungin varoista suoritettut päivä- ja muonitusrahat, yhteensä 57 977 mk, oli päätetty anoa kaupungille takaisin. Sittemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi väestönsuojelupäällikön ilmoitus, että Helsingin sotilspiiri oli suorittanut yllä mainitun rahamäärän takaisin kaupungille.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 117 799: 60 mk elintarvikekeskuksen sammutusmiehistölle ja ilmasuojeluhoitoloihin toimitettavien ateriain kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa ilmasuojelukeskukseen myöntämään yleisten väestönsuojain järjestysmiehille ja ensiapuhenkilöstölle harkinnan mukaan kussakin yksityistapauksessa kaksi lisävapaapäivää heinä-, elo- ja syyskuun aikana siinä tapauksessa, että asianomaiset käyttivät nämä vapaapäivänsä palstaviljelyyn.

Lopettajaistilaisuuksien järjestäminen kaupungin ilmasuojelutoimintaan osallistuneille. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 8 000 mk lopettajaistilaisuuksien järjestämiseksi kaupungin ilmasuojelutoimintaan osallistuneille.

Käyttämättä jääneet määrärahat. Kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ yhteensä 1 060 636: 65 mk jo aikaisemmin ilmasuojelukeskukseen käytettäväksi myöntämiensä, mutta v. 1943 käyttämättä jääneiden määrärahaan tai niiden ylijäämien sijalle.

V. 1943 suoritettut väestönsuojelutyöt. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 874 776: 30 mk eräiden rakennustoimiston v. 1943 suorittamien väestönsuojelutöiden kustannusten peittämiseen päättäen pyytää kaupunginlakimieheltä lausuntoa siitä, voiko kaupunki saada valtiolta korvausta kyseisistä töistä.

Ilmasuojelukeskukseen talousarvio vahvistettiin ¹²⁾ kuukaudeksi kerrallaan.

Ilmasuojelukomppaniain asevarastojen kunnostaminen. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin ¹³⁾ väestönsuojelulautakunnan käytettäväksi myöntää 8 500 mk ilmasuojelukomppaniain asevarastojen kunnostamista varten.

Väestönsuojelutarvikkeiden hankkiminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa tilaamaan väestönsuojain ilmanvaihtolaitteita varten 17 kpl 100 henkilön hiilisuodattimia ja 27 kpl 100 henkilön pölysuodattimia ollen niistä aiheutuvat kustannukset suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Samoista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi parien ja lastojen hankkimiseen 32 155 mk ¹⁵⁾, Munkkisaaren tehdasrakennuksen väestönsuojaan ilmasuojeluviranomaisten määräyksestä hankittujen väestönsuojelutarvikkeiden maksamiseen 3 504: 65

¹⁾ Khs 13 p. tammik. 51 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 714 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 1 778 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 179 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. elok. 1 487 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 269 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 051 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 157 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. marrask. 1 917 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 587 § ja 22 p. kesäk. 1 156 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. tammik. 177 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. helmik. 194 §, 2 p. maalisk. 415 §, 30 p. maalisk. 594 §, 4 p. toukok. 832 §, 1 p. kesäk. 1 015 §, 29 p. kesäk. 1 208 §, 3 p. elok. 1 316 §, 31 p. elok. 1 486 §, 28 p. syysk. 1 654 §, 2 p. marrask. 1 877 § ja 30 p. marrask. 2 083 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. elok. 1 484 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 798 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 207 §.

mk¹⁾ ja väestönsuojelutarvikkeiden hankkimisesta kaupungin taloihin aiheutuneiden menojen peittämiseksi 71 860 mk.

Ilmasuojelukeskuksen huoneistot. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi²⁾ 4 200 mk ilmasuojelukeskuksen Malminrinteen 6:ssa olevan huoneiston vuokrankorotuksen maksamiseen kertomusvuonna.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin³⁾ myöntää 42 902 mk Svenska flickskolan i Helsingfors nimiselle oppilaitokselle sen Apollonkadun 12:ssa olevan ja ilmasuojeluhuoltolaksi luovutetun koulutalon lämmityskustannusten suorittamiseen.

Ilmasuojelukeskuksen teknillisen osaston päätettiin⁴⁾ sallia ottaa toistaiseksi käyttönsä kaksi huonetta pääpaloasemalta.

Hietarannan pukusuojarakennus päätettiin⁵⁾ toistaiseksi luovuttaa vuokratta ilmasuojelukeskuksen käyttöön.

Raivauskomppaniain majoituspaikat. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti⁶⁾ myöntää 344 500 mk raivauskomppaniain majoituspaikkojen kunnostamiseksi ja kalustamiseksi Vilho Vuuren ja Siltavuoren kalliosuojissa sekä kehoittaa samalla yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan suunnitelman ja kustannusarvion muidenkin ilmasuojelujoukkojen majoituspaikkojen kunnostamisesta. Täydentäen sittemmin yllä mainittua päätöstään kaupunginhallitus päätti⁷⁾ edellisen määrän lisäksi myöntää kyseiseen tarkoitukseen vielä 204 500 mk.

Merkittiin⁸⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työluvan väliseinien rakentamiseksi Vilho Vuuren ja Siltavuoren kalliosuojissa sijaitseviin ilmasuojelukomppaniain majoitushuoneisiin ehdoin, että työssä käytettiin rakennustoimiston vakainaista työvoimaa.

Varapuhelinkeskus. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin myöntää 2 500 000 mk⁹⁾ Helsingin puhelinyhteyksien varmistamiseksi sekä sittenkin edellämainitun määrän lisäksi vielä 58 134 mk¹⁰⁾ Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisesta käsipuhelinkeskusta varten aiheutuneiden kustannuksien peittämiseksi.

Samoista käyttövaroista myönnettiin¹¹⁾ 11 535 mk eräiden puhelinyhteyksien järjestämisestä aiheutuneiden, kaupungin tileissä saatavina huomioitujen erien poistamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ Helsingin viestiesikunnalle lähettää luettelon välttämättömmiksi katsottavien puhelinten liittämistä varakeskuksiin kunnallishallinnon ylläpitämiseksi edellytetyissä olosuhteissa.

Merkittiin¹³⁾ tiedoksi Helsingin viestiesikunnan ilmoitus, että varakeskuksen käytännönnoton valmistelutyöt olivat viivästyneet, joten varakeskusluettelo saataisiin valmiiksi vasta elokuun 1 p:nä. Koska tilaajien liittäminen keskukseen vaikeuttaisi asianomaisten puhelinliikennettä, tullaan varakeskus ottamaan käyttöön vasta elokuun 1 p:nä.

Yleisradion mittalaitteet. Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ hyväksyä rakennustoimiston toimenpiteen n. 3 m²:n suuruisen alan luovuttamisesta Tähtitorninvuoren kalliosuojasta eräitä Oy. Suomen yleisradio ab:n mittalaitteita varten.

Väestönsuojat. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi¹⁵⁾, niitä ylittäen, 485 121: 55 mk rakennustoimiston talorakennusosaston suorittamiin väestönsuojien järjestelykustannuksiin.

Vallilan asukkaiden anomuksen johdosta saada käyttää Suomen osuuskauppojen keskuskunnan tehdassuojaa yleisenä väestönsuojana, kaupunginhallitus, kuultuaan asiassa väestönsuojelulautakunnan lausuntoa, päätti¹⁶⁾ hyväksyä lautakunnan ehdotuksen uusiksi yleisiksi väestönsuojiksi sekä kehoittaa sitä ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin niiden vuokraamiseksi samoin kuin rakennustoimistoa niiden kunnostamiseksi, minkä ohessa pöytäkirjaan merkittiin, ettei Vallilan asukkaiden kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin. Sitten kun rakennustoimisto saamansa tehtävän mukaisesti oli ryhtynyt tarkastamaan erinäisiä taloja ym. paikkoja väestönsuojien rakentamismahdolli-

1) Khs 23 p. marrask. 2 037 §. — 2) S:n 9 p. maalisk. 476 §. — 3) S:n 22 p. kesäk. 1 153 §. — 4) S:n 20 p. heinäk. 1 275 §. — 5) S:n 2 p. maalisk. 425 §. — 6) S:n 20 p. heinäk. 1 276 §. — 7) S:n 3 p. elok. 1 319 §. — 8) S:n 21 p. syysk. 1 616 §. — 9) S:n 10 p. helmik. 270 §. — 10) S:n 27 p. huhtik. 769 §. — 11) S:n 30 p. maalisk. 591 §. — 12) Khs jsto 24 p. maalisk. 3 392 §. — 13) Khs 6 p. beinäk. 1 243 §. — 14) S:n 16 p. maalisk. 497a §. — 15) S:n 27 p. tammik. 151 §. — 16) S:n 2 p. maalisk. 420 §.

suuksien selville saamiseksi, yleisten töiden lautakunta oli jättänyt kaupunginhallitukselle ilmoituksen täten suoritetuista toimenpiteistä. Ilmoitus merkittiin ¹⁾ tiedoksi ja väestönsuojelulautakuntaa päätettiin kehoittaa tutkimaan muita mahdollisuuksia yleisten väestönsuojien järjestämiseksi.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön v:ksi 1943 myöntämän ³⁾ ja väestönsuojien rakentamista yksityisiin taloihin koskevan työvoimavain voimassaoloaikaa oli pidennetty kertomusvuoden loppuun.

Ilmavoimien tarpeisiin louhittavan kalliosuojan sijoitusta ja valmistusaikaa käsittävistä ja rakennustoimiston antamista tiedoista päätettiin ⁴⁾ kirjelmässä ilmoittaa ilma-voimien esikunnalle.

Sitten kun kaupunginhallitus oli ilmavoimien esikunnalle ilmoittanut, että myöhemmin käytyjen neuvottelujen perusteella Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä ilmavoimien tarpeisiin suunnitellun kalliosuojan louhinta-alaa oli laajennettu, josta johtuen suojan rakennustyöt viivästyisivät ja kustannukset kohoisivat, esikunta pyysi, että rakennustyö suoritettaisiin kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti, mikä merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Sitten kun kaupunginhallitus oli päättänyt ⁶⁾ suostua siihen, että puolustuslaitoksen tilauksesta ja kustannuksella saadaan ilmavoimien tarpeisiin louhia lisätilaa Korkeavuorenkadun kalliosuojaan ehdoin, että puolustusvoimat lisätilan valmistuttua ottavat pinta-alan mukaisessa suhteessa osaa kalliosuojan lämmitys- ym. käyttökustannuksiin, oli ilmavoimien esikunta ilmoittanut suorittavansa ne kustannukset, jotka kaupungille aiheutuvat kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen perusteella tapahtuneista kolmen majoitushuoneen luovutuksesta ilmavoimien käyttöön sekä suostuvansa siihen, että kyseinen louhimistyö voidaan suorittaa ensimmäisessä kerroksessa muuhunkin kuin piirustuksessa esitetyn kahden vaihtoehdon määrittelemään paikkaan. Tämän johdosta kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa rakennustoimistoa välittömästi ryhtymään kysymyksessä olevan kalliosuojan laajentamistyöhön.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa rakennustoimistoa louhimaan Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä 50 m²:n suuruisen huonetilan Helsingin viestiesikunnan tarpeisiin ehdoin, että valtio suorittaa kaupungille työn päätyttyä siitä aiheutuneet kustannukset ja osallistuu suhteellisella osalla mainitun kalliosuojan osan lämmitys-, tuuletus-, siivous- ja kunno- saponkustannuksiin myöhemmin lähemmin sovit- tavalla tavalla. Puolustusministeriö oli sittemmin pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa ehdoista, joilla kaupunki suostuisi edellä mainitun huonetilan rakentamiseen. Rakennustoimisto oli tällöin antanut asiassa lausuntonsa, jossa tehokkaan lattiapinta- alan kustannukset oli arvioitu 12 000 mk:ksi m²:ltä, jotka siinä tapauksessa, että läm- mitysverkko yhdistettäisiin Korkeavuorenkadun nykyisen suojan lämpökeskukseen, nousisivat 13 000 mk:aan m²:ltä mainiten lisäksi, että lopullinen neliömetrihinta voitiin määrätä vasta sen jälkeen kun työ oli suoritettu ja kokonaiskustannukset voitu jakaa tehokkaan lattia-alan mukaisessa suhteessa. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ puolustusminis- teriölle lähetettävässä kirjelmässään antaa asiasta rakennustoimiston esityksen mukai- sen lausunnon sekä huomauttaa samalla aikaisemmin asetetuista ehdoista.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että Korkeavuorenkadun kalliosuojan lämpökeskus oli laajennettava alkuperäisen suunnitelman mukaisesti minkä ohessa yleisten töiden louta- kuntaa kehoitettiin harkitsemaan halkovajan sijoittamismahdollisuutta palokunnan pihalle.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 8 332:75 mk erinäisistä ilmasuojelukeskuksessa Korkeavuorenkadun 26:ssa suoritetuista korjaus- töistä esitetyn laskun maksamiseen.

Kaupunginhallituksen anottua työvoimalupaa Korkeavuorenkadun kalliosuojan yh- teyteen rakennettavan sotilaallisten laitosten kalliosuojan rakentamistöihin, jotka töiden tärkeyden vuoksi oli jo pantu alulle, ministeriö ilmoitti päättäneensä myöntyä kyseiseen anomukseen ja sallia täten luvattomasti aloitetulla työmaalla pitää työssä samanaikai-

¹⁾ Khs 13 p. huhtik. 683 §. — ²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 036 §. — ³⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 144. — ⁴⁾ Khs 15 p. kesäk. 1 136 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 242 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 143. — ⁷⁾ Khs 10 p. helmik. 269 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 358 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huh- tik. 770 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. marrask. 2 084 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. maalisk. 546 §.

sesti 100 kaupungin vakinaista työntekijää huomauttaen samalla, ettei kaupungilla ole oikeutta ilman työvoimaviranomaisten lupaa ryhtyä tämäntapaiseen tai muuhun rakennustyöhön. Päätös merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 132 000 mk ²⁾ kaluston hankkimiseksi Korkeavuorenkadun kalliosuojasta rakennustoimiston tarpeisiin varattuun osaan ja 1 258: 80 mk ³⁾ samassa suojassa olevassa kaupunginhallituksen huoneistossa suoritettujen sisustustöiden kustannuksiin.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 105 mk pöytien kuljettamisesta Korkeavuorenkadun kalliosuojasta kaupungintalolle aiheutuneen laskun maksamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa ilmavoimat louhituttamaan Erottajan kalliosuojan yhteyteen tarvitsemansa n. 450 m²:n suuruisen suojatilan sekä oikeuttaa rakennustoimiston suorittamaan sanotun työn laskua vastaan ilmavoimien tilauksesta, kuitenkin ehdoin, että ilmavoimat osallistuivat suhteellisella osalla suojan lämmitys-, tuuletus- ym. kustannuksiin myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla. Edelleen kaupunginhallitus päätti luovuttaa ilmavoimille Erottajan yleisen kalliosuojan eteläpäästä n. 20 m²:n suuruisen alan sekä rakentaa siihen radiovastaanotinkeskusta varten tarvittavan huoneen valaistus-, lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteineen työn valmistuttua ilmavoimien kanssa lähemmin sovittavaa vuokraa vastaan ehdoin, että ilmavoimat korvaukseksi luovuttavat kaupungille vastaavansuuruisen tilan, jos sellainen on saatavissa.

Talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvän luvun Sähkölaitos määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää 175 000 mk muuntoaseman rakentamiseksi Erottajan kalliosuojaan sen lämmitystä silmällä pitäen. Teknillisten laitosten hallituksen huomautettua lausunnossaan, että jos kyseisen suojan laajentamiskysymyksestä olisi aikaisemmin pyydetty sähkölaitoksen lausuntoa, olisi lämmityskysymys todennäköisesti voitu ratkaista halvemalla tavalla, kaupunginhallitus päätti saattaa teknillisten laitosten hallituksen tiedoksi rakennustoimiston virkaatoimittavan katurakennuspäällikön tämän johdosta antaman selostuksen.

Sotilasviranomaisten vaatimuksen johdosta saada käytettäväkseen parillaan rakenteilla olevat osat Erottajan kalliosuojasta, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ valtuuttaa virkaatoimittavan kaupunginjohtajan ja virkaatoimittavan kiinteistöjohtajan neuvottelemaan mainitusta kysymyksestä asianomaisten sotilasviranomaisten kanssa sillä pchjalla, että kaupunki on valmis luovuttamaan Erottajan kalliosuojan uuden osan puolustuslaitokselle ehdoin, että valtio suorittaa kaupungille sen rakentamisesta jo aiheutuneet ja vielä aiheutuvat kaikki kustannukset sekä että kaupungin käytettäväksi luovutetaan Korkeavuorenkadun kalliosuojan ylempi kerros kokonaisuudessaan minkä lisäksi puolustusministeriön on puollettava kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle kaupungin taholta aikanaan tehtävää anomusta saada työvoimalupa tarvittavan lisätilan louhimista varten.

Erottajan kalliosuojan rakentamista koskeva selostus merkittiin ⁸⁾ tiedoksi ja päätettiin kehottaa rakennustoimistoa jatkamaan kaupungin töitä ohjelman mukaisesti sekä suorittamaan sotilasviranomaisten työt annettujen määräysten ja tilausten mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä rakennustoimiston talorakennusosaston toukokuun 6 p:lle päivätyin ja n:olla 25 merkityn piirustuksen Erottajan kalliosuojan tuuletuspiipun sijoittamisesta ja muodosta sekä periaatteessa myös kioskikahvilan rakentamisen sen yhteyteen, kuitenkin edellyttäen, että kioski rakennetaan betonista tai muusta sen kaltaisesta aineesta. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään esityksen Kolmikulman puistikon uudelleenjärjestämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että siihen asti kuin päämajan ilmasuojeluosastoa varten Korkeavuorenkadun kalliosuojan yhteyteen louhittavaksi päätetty lisätila valmistuu, ilmasuojeluosaston käyttöön luovutetaan vastaava huonetila Temppeleaukion kalliosuojasta samoilla ehdoilla kuin siellä jo olevista puolustuslaitoksen suojatiloista on määrätty. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ sallia päämajan ilmasuojeluosaston

¹⁾ Khs 27 p. huhtik. 797 §. — ²⁾ S:n 4 p. toukok. 850 §. — ³⁾ Khn jsto 14 p. jouluk. 4 374 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 4 375 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. toukok. 866 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. elok. 1 401 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 022 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 054 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 985 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. helmik. 358 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 154 §.

yhdyselimen käyttää sille Temppeleaukion kalliosuojasta luovutettua suojatilaa jatkuvasti edellä mainituin ehdoin sekä suostua väestönsuojelulautakunnan ehdotukseen alkuaan päämajan ilmasuojeluosastolle Korkeavuorenkadun kalliosuojan laajentamisen yhteydessä varatun tilan käyttämisestä ruokailutarkoituksiin.

Senaatintorin väestönsuojaa päätettiin ¹⁾ sallia käyttää jumalanpalveluksiin ehdoin, ettei sinne rakenneta mitään erikoisia laitteita sekä että jumalanpalvelus lopetetaan ilmanälytyksen ajaksi, jotta yleisö voi päästä kyseiseen suojaan.

Vakuutusyhtiö Fennian anottua saada omaa sekä sisaryhtiöidensä henkilökuntia varten käyttää Sofiankadun 4:ssä olevaa väestönsuojaa, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että mikäli hakijayhtiö hankkii maistraatilta asianomaisen luvan, kaupunki puolestaan sallii hakijan omalla kustannuksellaan avata omistamansa Unioninkadun talon n:o 25 ja kaupungin omistaman Sofiankadun talon n:o 4 kellarikerroksen välisessä muurissa oviaukon viimeksi mainitussa talossa olevaan väestönsuojaan sekä että hakijayhtiölle luovutetaan 1 000 mk:n suuruista etukäteen suoritettavaa kuukausivuokraa vastaan toukokuun 31 p:ään 1945 saakka, minkä jälkeen vuokrasopimus jatkuu yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin, oikeus sanotun suojan yhteiskäyttöön, mikä hakijan kohdalta on laskettu vastaavan 80 henkilön väestönsuojatarvetta, ehdoin, että hakijayhtiö omalla kustannuksellaan varustaa kyseisen oviaukon kaksinkertaisin, vankoin, metallisin ns. palo-ovin sekä siihen kuuluvin tiirikoimattomin lukoin siten, että kumpikin sopimuspuoli itse huolehtii oman puoleisensa oven avaamisesta ja lukitsemisesta.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa rakentamaan palolautakunnan lausunnossa otetut seikat huomioonottaen, parvekkeet Erottajan, Senaatintorin, Vilhonvuoren, Kallion paloaseman ja Johanneksenrinteen suojiin myöntäen tarkoitukseen 760 000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, uudet sisäänkäytävät Kaisaniemen, Siltavuoren ja Meritullinkadun viemäritunneleihin, johon tarkoitukseen myönnettiin 1 305 000 mk kaupunginhallituksen samoista käyttövaroista sekä tarpeelliset sirpalesuojukset sisäänkäytävien suulle johon myönnettiin edellä mainituista käyttövaroista 250 000 mk, kehoittaen rakennustoimistoa ensi tilassa tekemään esityksen määrärahan varaamisesta tuulettajien ja niiden moottorien tilaamista varten. Edelleen päätettiin, ettei työtä saatu aloittaa ennenkuin oli saatu varmuus tuuletuslaitteiden saamisesta, minkä lisäksi rakennustoimistoa kehoitettiin pyytämään Oy. Strömberg ab:ltä tarjous tuulettimista ja niihin tarvittavista sähkömoottoreista sekä lähettämään mainitulle toiminimelle osoitettu tilaus edelleen puolustusvoimien yksikölle 9571/7 Kpk toimenpiteitä varten. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa ilmasuojelukeskusta huolehtimaan siitä, että väestönsuojissa noudatettiin palolautakunnan lausunnossa edellytettyä järjestystä.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työvoimaluvan muutostöiden suorittamiseksi Kaisaniemen, Siltavuoren ja Meritullinkadun väestönsuojina käytettyjen viemäritunneleiden sisäänkäytävissä samoin kuin parvekkeiden rakentamiseksi Erottajan, Senaatintorin, Vilhonvuoren, Kallion paloaseman ja Johanneksenrinteen väestönsuojoihin ehdoin, että rakennustyöt suoritetaan rakennustoimiston vakinaisella työvoimalla, että työvoimalupa on voimassa 3 kuukautta elokuun 1 p:stä lukien sekä että ellei rakennustöitä siihen mennessä ole alcitettu ei niitä tämän luvan perusteella saa suorittaa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää 45 000 mk sirpalesuojan rakentamiseksi Korkeasaaren ravintolaan ja oikeuttaa samalla kiinteistö-lautakunnan tilaamaan kyseisen työn Oy. Novatorilta.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää väestönsuojelulautakunnan esitykseen teurastamon suojan luovuttamisesta yleisenä väestönsuojana käytettäväksi sekä kehittää elintarvikekeskusta ryhtymään toimenpiteisiin sanotussa suojassa olevan perunavarastonsa siirtämiseksi muualle.

Merkittiin tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty väestönsuojain rakentamiseksi vesijohto- ja kaasulaitosten yhteyteen ⁷⁾ sekä valtioneuvoston alle ⁸⁾.

Kehoitettuaan ⁹⁾ yleisten töiden lautakuntaa tutkituttamaan mahdollisuuksia kallio-

¹⁾ Khs 10 p. helmik. 273 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 1 575 §. — ³⁾ S:n 25 p. toukok. 972 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. elok. 1 374 ja 1 375 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 727 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 421 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. syysk. 1 601 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 794 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 277 §.

suojen rakentamiseen Vuorimiehenkadun läntisen pään alle sekä Vallilan-, Suvannon- ja Keuruuntien ynnä Hauhon- ja Inarintien välisiin kallioihin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kysymys mainittujen väestönsuojien rakentamisesta sai raueta.

Helsingin lähiympäristöjen omakotiyhdistykselle päätettiin ²⁾ sen jättämän anomuksen johdosta, joka koski väestönsuojien rakennuttamista Käpyiään, Koskelaan, Kumpulaan ja Toukolaan, pöytäkirjanotteella ilmoittaa, että vaikka väestönsuojelulaki ei edellytä yleisten suojien rakentamista muualle kuin vilkkaaliikenteisten katujen varsille, jollaisia liikenneväyliä ei esim. Käpylässä ole, on kaupunginhallitus jo aikaisemmin väestönsuojelulautakunnan esityksen mukaisesti päättänyt tutkituttaa yleisen väestönsuojan rakentamismahdollisuuksia Käpylän kansakouluun sekä antanut määräyksen sen rakentamiseen, jos se osoittautuu mahdolliseksi. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennustoimistoa tutkimaan mahdollisuuksia Toukolan viemäritunnelin varustamiseksi mahdollisimman tehokkaalla tuuletuslaitteella sekä asentamaan lämmityslaitteet kyseisen tunnelin ensiapuosastoon lapsia ja vanhuksia varten. Lisäksi päätettiin anojayhdistykselle ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan että yhdistyksen jäsenet talkootyönä osallistuvat suojien rakentamiseen mikäli se teknillisesti on mahdollista. Väestönsuojan rakentamiseksi Käpylään saatiin sittemmin asianomainen työvoimalupa ³⁾.

Pirkkolan omakotialueen yhdyskunnan asukkaiden anottua saada erinäisiä tarvikkeita suojatöitä varten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa yhdyskunnan ostamaan puolella hinnalla n. 200 m kylästä länteen sijaitsevan ns. Sepeli-myllyyn vievän ajotien puutavarain; myöntää lainaksi 80 m vesiletkeä tarpeellisine suokappaleineen ja vesipostiavaimineen samoin kuin kamiinan väestönsuojan lämmitystä varten; sekä oikeuttaa yhdyskunnan käyttämään väestönsuojan läheisyydessä olevia tuulenskaatopuita tarvittavan määrän suojan lattiaparruiksi edellytyksin, että näistä puista suoritetaan koko hinta.

Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 50 000 mk Mäkelänkadun tontilla n:o 48—50 olevan kalliosuojan kunnostamiseksi yleiseksi väestönsuojaksi ja sen varustamiseksi tavallilla rakennustuulettajalla.

Eräiden Pasilan asukkaiden anomus yleisen väestönsuojan järjestämiseksi sekä Helsingin ilmasuojelukomentajan ilmoitus kyseessä olevan suojan varaamisesta muihin tarkoituksiin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Päämajan ilmasuojeluosaston kirjelmän johdosta, jossa huomautettiin kaupungin velvollisuudesta rakentaa väestönsuojia satamiin, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ valtioneuvostolle lähetettävässä kirjelmässään anoa, että valtio osallistuisi puolella satamien väestönsuojien rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin, koska niiden rakentamista ei voida katsoa kunnan velvollisuudeksi.

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua saada käyttää Munkkiniemessä Kalastajatorpan läheisyydessä olevaa puolivalmista kalliosuojaa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ osallistua mainitun suojan kunnostamiseen 100 000 mk:n määrällä ja suorittaa sen käyttövoroistaan väestönsuojelua varten Helsingin puhelinyhdistykselle sen jälkeen kun oli todettu, että suoja oli asianmukaisesti kunnostettu sekä ehdoin, että yhdistys, jolle suoja kesäkuun 1 p:stä lukien 100 mk:n vuosivuokrin siten luovutetaan, että vuokra-aika päättyy 6 kuukautta rauhantulon jälkeen, kuitenkin viimeistään toukokuun 31 p:nä 1949, sitoutuu luovuttamaan suojan kaikkine laitteineen korvauksetta kaupungille. Muuttaen sitten yllä mainittua päätöstään, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle Haagan kauppalan koilliskulmassa Finnängenin torpan kohdalla sijaitsevan kalliosuojan n:o 5 tarvikkeiden varastoimista varten heinäkuun 1 p:stä lukien 100 mk:n vuosivuokrin siten, että vuokra-aika päättyy 6 kuukautta rauhanteon jälkeen, kuitenkin viimeistään kesäkuun 30 p:nä 1949 ehdoin, että yhdistys sitoutuu luovuttamaan suojan kaikkine laitteineen korvauksetta kaupungille.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ periaatteessa, että kaupungin kalliosuojia luovutetaan ilmatorjuntakaluston varastoiksi rauhan aikana sekä että vuokraehdoista ja muista yksityiskohdista päätetään niistä aikanaan tehtävien eri esitysten nojalla.

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 1920 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 598 §. — ³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 228 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 315 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 831 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 359 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 318 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. toukok. 901 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 159 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 152 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Vilhonvuoren yleinen väestönsuoja, Vallilan suoja, Kallion paloaseman suojan kattamaton osa, Johanneksen kirkon takana oleva suoja sekä yhteensä n. 2 000 m²:n suuruisen ala Käpylään ja Pasilaan rakennettavista uusista kaliosuojista luovutetaan rauhan palattua puolustusvoimien käyttöön ilmatorjuntakaluston varastoimista varten, että mainitut väestönsuojat siirtyvät rauhan palattua kiinteistö-lautakunnan hallintaan ja on lautakunnan hyvissä ajoin ennen vuokrakauden alkamista tehtävä esitys puolustuslaitokselta kyseisistä varastotiloista kannettavasta vuokrasta ym. vuokraehdoista, että kaupunki suorittaa omalla kustannuksellaan tarpeellisiksi osoit-tautuvat paineseinien ja ovikonstruktioiden muutokset ynnä tippuvesihalkeamien tukki-misen tai veden johtamisen halkeamista vesitorvien avulla sekä että suojiin puolustusvoi-mien kustannuksella ja toimesta asennettavat kosteudenpoisto- ym. laitteet jäävät vuokrakauden päättyessä korvauksetta kaupungin omaisuudeksi. Täydentäen sittemmin yllä mainittua päätöstään, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että myös Senaatintorin suoja luovutetaan toistaiseksi kahden kuukauden irtisanomisajoin puolustusvoimien käyttöön ilmatorjuntakaluston varastoimista varten mainitussa päätöksessä tarkemmin määrä-tyin ehdoin. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää toivomuksenaan, että samaan tarkoitukseen jo luovutettavaksi päätetty Vilhonvuoren suoja otettaisiin mahdollisimman myöhäisessä vaiheessa käyttöön ilmatorjuntakaluston varastona. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 275 000 mk Vilhonvuoren, Vallilan, Kallion paloaseman ja Johanneksen kirkon suojissa suoritettavia edellä mainittuja töitä varten.

Sammutusvesisäiliöiden järjestäminen ⁴⁾. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ⁵⁾ antaa tehtäväksi laatia Uimahalli oy:n kanssa rakennustoimiston esityksen mukainen sopimus uimahallin altaan käyttämisestä varavesisäiliönä.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 680 000 mk Meilahden viemäritunnelien järjestämiseksi talous- ja sammutusvesisäiliöksi.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Meilahden viemäritunnelia saadaan tar-peellisilta osiltaan käyttää varsinaiseen tarkoitukseensa ehdoin, että se tunnelin osa, jota toistaiseksi ei tarvita viemäritarkoituksiin, pidetään edelleenkin kunnossa väestön-suojana sekä että sisäänpääsyaukkojen portaat ym. pidetään sellaisessa kunnossa, että nopea pääsy tunneliin on taattu.

Ilmapommitusvauriot. V:n 1943 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupungin-hallitus myönsi ⁸⁾ 1 371 946: 30 mk v. 1943 suoritettuja ilmapommitusvaurioiden kor-jaustöitä varten.

Rahatoimenjohtajaa päätettiin ⁹⁾ kehoittaa hankkimaan rakennustoimiston lausunto siitä, mitä on käsitettävä ns. suojatöillä, joihin ilmapommitusten johdosta vaurioitu-neiden kiinteistöjen korjaaminen valtion viranomaisten antamien määräysten mukaisesti nykyisin on rajoitettava.

Kaupunginhallituksen annettua kaupunginlakimiehelle tehtäväksi antaa selvitys siitä, voiko kaupunki saada valtiolta sotakorvausta erinäisten kaupungin laitosten ilma-pommituksissa tuhoutuneesta irtaimistosta ja kaupunginlakimiehen asetuttua lausun-nossaan kielteiselle kannalle, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, ettei se ryhdy enempään toi-menpiteisiin palovakuuttamatonta irtaimistoa kohdanneiden pommitusvaurioiden kor-vaamiseksi.

Eräiden raivaustöiden suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ maistraatille esit-tää, että eräiden talojen omistajat velvoitettaisiin huolehtimaan taloille kuuluvien katu-osuuksien kunnostamisesta pommitusten jälkeen.

Ab. Fred nimisen yhtiön anottua rakennustoimiston sille asettaman, raivaustöistä aiheutuneen laskun määrän alentamista kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ siihen suostua vahvistaen yhtiön maksettavan määrän 1 670 mk:ksi ja myöntäen käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 3 178: 65 mk laskun loppuerän suorittamiseksi.

Räjähättömien pommien poistaminen. Kaupunginlakimiehelle päätettiin ¹³⁾ antaa tehtäväksi hakea valtiolta ja toisessa sijassa asianomaisilta naapurikunnilta korvausta

¹⁾ Khs 11 p. toukok. 879 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 1 742 §. — ³⁾ S:n 12 p. lokak. 1 741 §. —

⁴⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 109. — ⁵⁾ Khs 22 p. maalisk. 572 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. helmik. 336 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 2 268 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 176 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. huhtik. 642 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. elok. 1 349 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 793 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. toukok. 996 §. —

¹³⁾ S:n 21 p. syysk. 1 634 §.

niistä kustannuksista, joita kaupungilla on ollut räjähtämättömien pommien poistamisesta.

Kaupungin evakuointi. Kaupungin evakuointipäällikön tiedusteluun, voiko kaupunki tarvittaessa toimittaa 800 työntekijää kaupungin alueen rataosilla olevien, kuormattujen rautatievaunujen purkamista varten mahdollisen evakuoinnin sattuessa, päätettiin ¹⁾ vastata, että mainitun työntekijämäärän luovuttaminen voi tapahtua sillä edellytyksellä, ettei rakennustoimiston nykyistä työvoimaa sitä ennen suuremmassa määrässä oteta työvelvollisuus- ym. töihin sekä että mahdolliset samanaikaiset kiireelliset raivaus- ja pelastustyöt voivat asettaa esteitä täyden miesmäärän luovuttamiselle.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ²⁾ suorittaa 200 000 mk Raitiotie ja omnibus oy:n autojen kunnostamiseksi evakuointitarkoituksiin sekä 1 000 mk päivässä niiden kunnossapitokustannuksia varten.

Kaupungin vapaaehtoista evakuointia koskeva päämajan ilmasuojelukomentajan kiertokirje merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää 100 000 mk kaupungin mahdollisen evakuoinnin yhteydessä tarvittavan lääkintämateriaalin hankkimiseksi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 2 000 mk evakuointikomitealle suoritetuista konekirjoitus- ym. kansliatöistä esitettyjen laskujen maksamiseen.

Vanhuksen ja liikuntakyvyttömiä henkilöiden siirtäminen maaseudulle. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ periaatteessa suostua Helsingin työvalmiusnaisten esitykseen Helsingistä kotoisin olevien varattomien vanhuksen ja liikuntakyvyttömiä henkilöiden siirtämiseksi yhdistyksen toimesta maaseudulle perustettaviin siirtoloihin sekä heidän ylläpitämiseen siellä kolmen kuukauden ajan, mutta jättää asian yksityiskohtaisen ratkaisun kaupunginhallituksen yleisjaoston tehtäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntää kuukausittain tehtävää tilitystä vastaan enakkona kaupunginkassasta 75 000 mk:n suuruisen määrärahan Helsingin työvalmiusnaisten Urjalassa ja Kojjärvellä ylläpitämiä liikuntakyvyttömiä vanhuksen siirtoloita varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ Helsingin kaupunkilähetykselle 25 000 mk vanhuksen siirtämiseksi maaseudulle sekä 25 032 mk Helsingin seurakuntien diakoniakeskukselle maaseudulle siirrettyjen vanhuksen ja lasten kuljetuksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Arkistojen suojaaminen ⁹⁾. Kaupunginjohtajan annettua ¹⁰⁾ kiinteistötoimiston talosaston apulaispäällikön tehtäväksi tiedustella maaseudulta sopivia säilytyspaikkoja kaupungin suurempien arkisto-osien siirtämiseksi turvaan, apulaispäällikkö sittemmin ilmoitti, että Kiljavannummen keuhkotautiparantolaan, Kellokosken piirimielisairaalaan ja Nikkilän sairaalaan voitaisiin sodan ajaksi sijoittaa eri virastojen arkistolaatikoita yhteensä 2 000 jm. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tällöin kehoittaa virastopäälliköitä tekemään ehdotukset siitä, mitkä osat asianomaisista arkistoista olisi siirrettävä turvaan maaseudulle sekä yleisjaostoa palkkaamaan kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahaista arkistokysymykseen perehtyneen henkilön antamaan tässä suhteessa virastopäälliköille tarpeellista apua. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistötoimiston talo-osastoa vuokraamaan ylempänä mainitut arkistotilat kaupungin käytettäväksi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 3 783: 80 mk Tukholmaan säilytettäväksi vietyjen vanhojen asiakirjojen kuljetuksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi ¹²⁾ sekä 2 140: 80 mk erinäisten arkistolaatikoiden kuljettamisesta ¹³⁾.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹⁴⁾ 33 075 mk:n suuruisen määrärahan Nikkilän sairaalasta varatun arkistotilan vuokran maksamiseksi helmikuun 15 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten päätettiin ¹⁵⁾ myöntää

¹⁾ Khs 27 p. tammik. 154 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 153 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 268 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 248 §. — ⁵⁾ Khn jsto 1 p. kesäk. 3 693 §. — ⁶⁾ Khs 17 p. helmik. 322 §. — ⁷⁾ Khn jsto 3 p. maalisk. 3 292 §. — ⁸⁾ Khs 2 p. maalisk. 422 § ja khn jsto 4 p. toukok. 3 563 §. — ⁹⁾ Ks. myös tämän kert. I os n s. 114. — ¹⁰⁾ Khs 7 p. tammik. 15 §. ks. v:n 1943 kert. I osan s. 144. — ¹¹⁾ Khs 27 p. tammik. 148 §. — ¹²⁾ Khn jsto 6 p. heinäk. 3 817 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. huhtik. 3 425 § ja 4 p. toukok. 3 559 §. — ¹⁴⁾ Khs 17 p. helmik. 330 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 765 §.

36 665 mk puhtaanapitolaitoksen ja 59 638: 40 mk rakennustoimiston varasto-osaston esittämien laskujen suorittamiseen niille kaupungin arkistojen siirtämisestä maaseudulle aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi.

Yllä mainituista käyttövaroista päätettiin myöntää vielä 330 mk ¹⁾ Kiljavannummen keuhkotautiparantolan esittämän, kaupungin arkistojen evakucintiin osallistuneiden miesten ruokailusta aiheutuneen laskun suorittamiseen ja v:n 1943 samoista käyttövaroista 960 mk ²⁾ Kiljavannummen parantolasta kaupungille varatun arkistotilan vuokran maksamiseen.

Muistopatsaiden suojaaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä rakennustoimiston toimesta laaditun ehdotuksen muistopatsaiden suojaamiseksi ilmavaaralta siten muutettuna, että kalliosuojiin sijoitettaviksi ehdotetut muistomerkit siirretään maaseudulle sekä myöntää tarkoitukseen 1 164 600 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Rakennustoimiston sittemmin ilmoitettua, ettei se työvoiman kireyden sekä muiden välttämättömien töiden vuoksi ollut voinut ryhtyä muistomerkkien suojaamistoihin, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa siirtämään yllä mainitussa päätöksessä mainitut pienehköt muistomerkit Kellokosken sairaalaan sekä tekemään ehdotuksen toimenpiteistä, joihin suurempien muistomerkkien suojaamiseksi olisi ryhdyttävä. Yleisten töiden lautakunnan laadittua tämän johdosta ehdotuksensa asiassa, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ panna kysymyksen, mikäli se koski Runebergin ja Aleksanterin patsaiden suojaamista, pöydälle, mutta kehoittaa lautakuntaa siirättämään pois kaupungista kaikki muut muistomerkit, lukuunottamatta sankarihautojen muistokiviä, jotka oli suojattava sirpalesuojuksilla.

Ilmasuojelun sosiaalipalvelun järjestely. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä ilmasuojelukeskuksen keskustuimiston päällikön A. Leanderin laatiman, ilmasuojelun sosiaalipalvelun järjestämistä koskevan suunnitelman, joka käsitti pommituksissa kotinsa menettäneiden huoltamisen yhteistoiminnassa kunnallisten viranomaisten kanssa, huoltoloiden perustamisen heitä varten ym. sekä kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa aikanaan tekemään esityksen tarkoitukseen tarvittavista määrärahoista.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntä Suomen punaisen ristin anomukseen saada Aulan lastentarha käytettäväkseen ilmapommituksissa kotinsa menettäneiden tilapäiskodiksi toistaiseksi ja siksi kunnes tilapäiskodit käyvät tarpeettomiksi, ehdoin, että Suomen punainen risti ottaessaan kodittomia kyseiseen tilapäiskotiin sopii näistä ilmasuojelukeskuksen huoltotoimiston kanssa

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 131 500 mk paperipatjojen ja peitteiden hankkimiseksi asunnottomiksi jääneitä henkilöitä varten.

Sisäasiainministeriön päätöksen ⁹⁾ edellyttämää väestönsuojeluun liittyvää huoltoa koskeva Uudenmaan lääninhallituksen kiertokirje merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

M u u t k y s y m y k s e t

Eläkekassakomitean kiertokysely. Rahamistoa, rakennustarkastuskonttoria, raastuvanoikeutta, maistraatin ja raastuvanoikeuden arkistoa, terveystoimistoa, oikeusaputoimistoa, kaupunginkirjastoa, rakennustoimistoa, teurastamoja, elintarvikekeskusta ja vesijohtolaistosta päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa hankkimaan eläkekassakomitean toimeenpaneman kiertokyselyn edellyttämiä tiedustelukortteja sekä ensi tilassa toimittamaan ne täytettyinä kunnalliselle keskustuimistolle.

Kansaneläkekysymykset. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi valtioneuvoston päättäneen myöntä kaupunginhallituksen anomukseen ¹³⁾ saada toimittaa kansaneläkevakuutusmaksujen määrääminen kertomusvuonna kunnallistaksoituksen jälkeen sekä niiden kannanta kunnallisverojen viimeisen kannannan yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kiertokirjeitse kehoittaa kaikkia kaupungin hallituksia, lautakuntia ja johtokuntia pidättämään vuosineljänneksittäin vakuutusmaksun, 1 % palkasta, kansaneläkelaitokselle, niiden vakinaisissa viroissa olevien henkilöiden palkoista,

¹⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 370 §. — ²⁾ S:n 20 p. tammik. 3 065 §. — ³⁾ Khs 24 p. helmik. 357 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 973 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. heinäk. 1 278 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 363 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 350 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 271 §. — ⁹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 78. — ¹⁰⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 158 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 3 p. elok. 3 888 §. — ¹²⁾ Khs 11 p. toukok. 873 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. tammik. 52 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 23 §.

jotka lain mukaan olivat velvolliset tätä vakuutusmaksua suorittamaan, jolloin tietenkin oli tarkattava, ettei keneltäkään pidätetty maksimimäärää, 750 mk, enempää vuodessa.

Ilmasuojelukeskuksen tiedusteltua, oliko niistä 25 mk:n ja 10 mk:n suuruisista päivärahoista, joita ilmasuojelukeskuksessa palkattomina työskenteleville lotille oli suoritettu, pidätettävä kansaneläkevakuutusmaksuja, kaupunginhallitus, kuultuaan asiassa kaupunginlakimiestä, päätti ¹⁾, että koska päivärahat ilmasuojelukeskuksessa ja sen alaisissa lohkoissa maksetaan aina kahden viikon ajalta, ei kyseinen pidätys päivärahoista tule kysymykseen.

Samoin päätettiin ²⁾ Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan tekemään tiedusteluun vastata, ettei kansaneläkevakuutusmaksuja pidätetä kasarmoituihin ilmasuojelukomppanioihin kuuluville henkilöille suoritetuista korvauksista ja päivärahoista.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ rahatoimiston lähemmin määräämin ehdoin suostua kansaneläkelaitoksen esitykseen saada vakuutusmaksulippujen jaon yhteydessä jakaa kansaneläkelain tärkeimpiä säännöksiä valaisevia lentolehtisiä.

9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Maanpuolustustehtävissä olevien opetuslaitosten viranhaltijain palkkaedut. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että niille sotatoimien johdosta toimintansa keskeyttäneiden laitosten viranhaltijoille, jotka ovat osallistuneet vapaaehtosiin maanpuolustustehtäviin sinä aikana, jolloin heitä ei ole tarvittu heidän omissa viroissaan tai kaupungin muissa tehtävissä, on suoritettava täysi palkka.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan tiedusteltua miten oli meneteltävä eräiden maanpuolustustehtävissä olleiden kansakoulujen viranhaltijain kesälomaehtuihin nähden, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ johtokunnalle ilmoittaa, että vapaaehtosiin maanpuolustustehtäviin osallistuneisiin nähden oli sovellettava kaupunginvaltuuston kesälomakorvauksista kertomusvuonna tekemää päätöstä ⁶⁾.

Kansakoulujen ylituntien järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehittää kansakoulujen johtokuntia antamaan tuntiopettajan ja väliaikaisia opettajan virkoja sellaisille väliaikaisille opettajille ja sijaisopettajille, jotka sosiaalisesti ovat kipeimmin viran tarpeessa.

Iltajatkoluokkien aiheuttamasta lisätyöstä maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että niissä kansakouluissa, joissa toimii iltajatkoluokkia, saadaan toimiaan täysipalkkaisesti hoitaville vahtimestareille syyslukukauden 1944 alusta lukien tilapäisen työvoiman määrärahasta suorittaa iltajatkoluokkien aiheuttamasta lisätyöstä koulujen työkuukausien aikana seuraavan suuruiset lisäpalkkiot kuukaudessa: koulussa, jossa on 1—5 iltajatkoluokkaa 500 mk; koulussa, jossa on 6—10 iltajatkoluokkaa 600 mk; sekä koulussa, jossa on 11—15 iltajatkoluokkaa 700 mk.

Palkanmaksu kansakoulutyön ollessa keskeytyneenä. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli alistanut kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi laatimansa seuraavat maksuperusteet kansakouluissa viransijaisina ja tuntiopettajina toimiville opettajille sekä ruoanjakajille suoritettavista palkoista ja palkkioista kansakoulutyön ollessa keskeytyneenä:

että palkka maksetaan:

vuosisijaisille 12 kuukaudelta lokakuun 1 p:stä 1943 lukien;

sotapalveluksessa olevien vakinaisten ja vuosisijaisten opettajien sijaisille v:n 1943 lokakuun 1 p:stä kertomusvuoden toukokuun 31 p:ään;

niille viikkotunneittain palkkaansa saaville opettajille, joille palkka maksetaan sen johdosta, että heillä ei ole täyttä opetusvelvollisuutta vastaavaa tuntimäärää, vaikka opetus onkin opettajan pääasiallinen toimi ja ansiohanke, kevätlukukauden viikontuntimäärää vastaavana kertomusvuoden toukokuun loppuun saakka;

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 214 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 215 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 134 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 1 771 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 352 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 6 — ⁷⁾ Khs 26 p. lokak. 1 866 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 149 §.